

A Szent Korona üzenete ma is érvényes

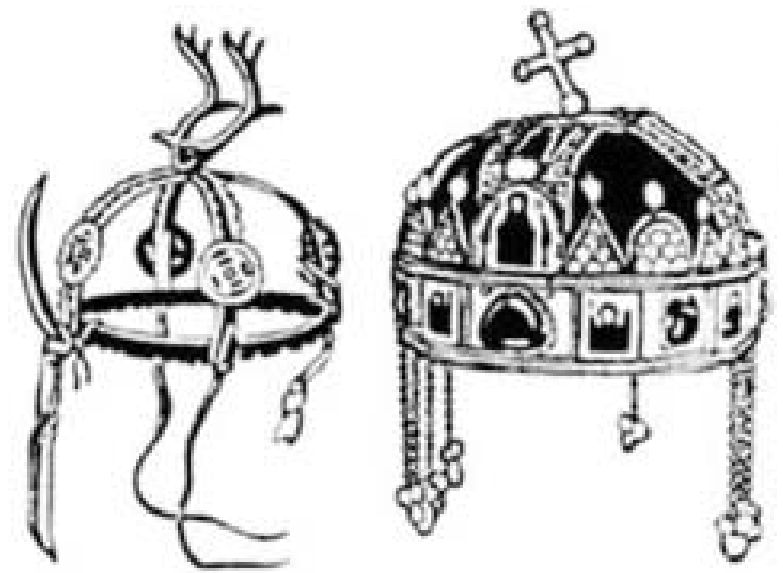
Sok érdeklődőt vonzott péntek délután az az előadás, amelyen a Partiumi Keresztény Egyetem gyülekezetének szervezésében *A magyar Szent Korona üzenete* címmel tartott igen érdekes előadást Dr. Pásztori-Kupán István egyetemi előadótanár, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet református rendszeres teológiai tanszékének vezetője.

Az ismert teológus, Dr. Pásztori-Kupán István a magyar Szent Korona történetét, ennek szakrális és spirituális titkait járta körül. A magyar koronázási jelképről a kommunizmus alatt szinte semmit nem lehetett hallani, iskolákban sem oktatták, holott egyedülálló szentségi jelképről van szó. Ez talán érthetővé teszi, hogy a magyar nemzet ellenségei miért akarták elhallgatni a

korona történetét, létezését és eltüntetni magát a koronát. Pásztori-Kupán professzor előadása igazi időutazásként vezetett végig a hallgatóságot a Szent Korona történetén, korok és történelmi események elevenedtek meg ismertetésében. Maga a magyar korona igazi, egyedülálló érdekesség, mutatott rá első lépésként a professzor, aki kivetített képekkel hasonlította össze az

ázsiai sámánhitű népek sámant koronázó kultikus fejfedőjét és a magyar koronát, ugyanis felépítésüket nézve annyira sok a hasonlóság, hogy ezt nem lehet véletlennek tekinteni. A Pásztori-Kupán István jóvoltából történelmi anekdotákkal fűszerezett bemutatón megtudhattuk, a korona különleges tulajdonságairól a magyar történelem bőséges példáiból értesülünk, szent, egyedi, lecsérélhetetlen és csupán egyszer, a koronázáskor kell használni. E tulajdonságok Szent István emlékezetes felajánlása óta koronának egyedülálló jelleget kölcsönöznek az európai koronák között. Mivel „egyszer használatos”, nem lehet országló korona; „szent” előneve pedig (Sacra Corona) éppen a latin „sacer, sacra, sacrum” értelmében „odaszenteltet”, „lefoglaltat” is jelent. A szent koronával megkoronázott személy így a nemzet „odaszenteltje”: beavatása tehát nemcsak jogi, hanem szakrális cselekmény is. A magyar jogrend szerint a korona határozza meg az ország létét, tehát akinek a birtokában van a korona, az birtokolja az országot is. Ezért ragaszkodott a nemzet következetesen ahhoz, hogy a koronát az országban őrizzék.

Koronánk keletkezése és rendeltetése vonatkozásában megoszlanak a vélemények. Mindazonáltal tény, hogy a szent korona a magyar jogban nem egyszerű tárgynak teteleződik. A korona a forrása min-

Összehasonlítás történt az ázsiai sámán korona felépítése és a magyar Szent Korona között

den magyar jognak: az ország, a nemzet a korona országa és nemzete – nem a királyé. Talán nem véletlen, hogy a Habsburg uralkodók éppen a fenti törvénycikk következő paragrafusát, a hitszegő uralkodóval szembeni ellenállás jogát (a híres *ius resistendit*) kívánták megvonni a magyar nemzetől. Tehát nem a király személye kölcsönöz tekintélyt a koronának, hanem fordítva: a korona önmagában való szentsége hárul át a megkoronázott királyra. A magyar alattvaló számára így a király személye a koronának köszönhetően szentséges és sérthetetlen. A korona mind a király, mind a nemzet fölött áll. A magyar jogban tényleg személynek és nem tárgynak

teteleződik korona valóban a törvények törvénye, minden jog forrása, és az ország egyedüli birtokosa. A korona kizárólagos jogán alapuló államrend egyértelműen a király és minden más halandó fölött áll: ebben az értelemben csak a korona halhatatlan, akinek a tulajdonát így semmilyen módon elidegeníteni nem lehet. A magyar jogfolytonosságot tehát a korona és nem az uralkodó dinasztia képviseli. Az időszakos emberi szövetségeknek – köztük akár az Európai Uniónak – a magyar föld elidegeníthetőségére vonatkozó elvárásait ezen a ponton írja fölül a Szent Korona felsőbbrendű, szakrális joga.

Szöke Mária

Pásztori-Kupán István érdekes előadással örvendeztette meg a váradokat

Mondhatta volna szebben, kicsi lovag (3)

„Szent István királyunkat a római pápa kente fel a trónra”

Idézet a klasszikusokból

Megint igekötőt játszunk? Igen, mert szembekötődít itt most nem lehet. És ha az igekötőkkel babrálnunk, akkor meg nincs *Game over*. Sötét zugaikból váratlanul törnek ránk, már a postást is megtámadták, talán az épületet is szétdúlták már. Ezt onnan tudom, hogy csomagot kaptam a minap. Mikor a kísérőlevelet *prima vista* megnéztem, hja, első látásra is tudok olvasni, furcsán kezdtem érezni magam. Jobban odafigyeltem tehát, hogy megértsem, miről szól: „Kedves Enikő, megküldtem az újság legújabb számát”. Szóval, azt nem tudtam, hogy ez az asszony erre is képes! Lelki szemeim előtt az én szelíd, öreg barátom kezdett el lebegni, aki, miközben szeretettel gondol rám, úgy belerúg a fent említett hetilapba, hogy az nyílegyenesen a kapumig repül. A postás meg csak állt és nézegetett némán, mondtam, most nem kell közreműködni, mert a válaszlévre kötik egy követ, és majd jól megküldöm a címzettnek. Remélem, sikerülni fog, mert hasonló teljesítményről eddig csak az aranylábú focistákkal kapcsolatban hallottam, amikor úgy megküldték a labdát, hogy a kapufa is gallyra ment. Kutakodnom kellene ezen a téren, mivel még nem ismerem fel azokat a dolgokat (res, rei, lat.), amelyeket így meg lehet... küldeni. Nekem ez igekötő nélkül is jól ment eddig, egyszerűen csak küldtem egy képeslapot, esetleg elküldtem, miután bedobtam a postaládába, nyilván.

Kosztolányiról terjedt el a szóbeszéd, anyanyelvünk muzsikáját megéneklő költőnkéről, mely szerint egy világtalálkozón, ahol a nyelvek a legdallamosabb cím elnyeréséért vetélkedtek, ő egy különös szót ejtett ki. A feladat az volt, hogy mindenki mondja el a saját nyelvén: „szeretlek”. Na, megindult erre a meló-

dia-áradat, jött az angol azzal, hogy „I love you”, a német meg a szép „Ich liebe Dich”-el, utána majd a „Io ti amo”, „Te chiero”, „Moi, je t'aime” satöbbi. Poétánk csak kapkodta a fejét, aztán mikor a magyar nyelv került sorra, ijedtében ezt mondta: „Fülo!aj”. Hú, de tetszett ez a törököknek! Meg az is, hogy „mindazonáltal”. Azt ajánlották, mert szerintük sokkal szebben szólna, hogy ezentúl mondjuk így: „mindazonáltal-dül-dül-dül”. Mivel azonban Kosztolányi valószínűleg nem fogadta el a felhívást keringőre, a törökök egy másik kapun törtek be a magyarba. Ezt kell feltételeznem, ugyanis valaki egy óvatlan pillanatban orvul kiirtotta az *affixumok*, a határozói ragok közötti különbséget. Azután jól összekeverte őket. Úgy, hogy ma már azt sem tudjuk, Kolozsvárott voltunk vagy Kolozsvárban(-on), tehát hiába voltunk ott, iskolában vagyunk és nyakig a pácban, vagy oda járhatnánk a suliba, de nem tesszük, mert a fejünkbe vetjük, hogy arra semmi szükség. *Eszék* valamit, aztán indulhatunk. Na, menjél csak! Én addig innen el nem mozdulok, amíg *eszem*.

Volt egyszer egy egyetemi professzor, ott ült a múltkor a karosszékben, aki felsőbbrendűségének és magas fokú képzettségének tudatában leereszkedő jóindulattal szemléltette a kérdezőt, mondván: „Én Erdélybe azt tapasztaltam...” Na, itt aztán biztos nem! Nálunk többen is jó viszonyt ápolnak a helyhatározó ragokkal.

Szemmel láthatóan elégedett önmagával az a bemondó is (csak tudnám, ki adja a szájába a szót), aki majd minden híradóban komor méltósággal így szól: „Figyelem, a következő felvételek a nyugalom *megzavarására* alkalmasak!”. Nos, hát ezt akkor „alkalmas” *ki-* vagy *bejeleníteni*, amikor valakinek *kinyílik* a bicska a zsebében, és ettől úgy *bezavar* egy másik illetőnek, hogy az attól most kórházi ágyán fekszik, miközben csövek lógnak ki belőle. A színes kockák a kép-

ernyőn meg arra „alkalmasak”, hogy *le-, be-, fel-, ki-* vagy *eltakarják* (tessék, van választék!) a nyugalmat „megzavaró” szörnyű látványt. (Kérem, sürges az idő. Gyorsan válogassanak, mert ha az áldozatot *letakarják*, mindennek vége!)

Azért a régi időkben sokkal nyugodtabbak voltak az emberek. Kétezer éve, amikor a *circus romanum*-ban a gladiátorok egymás belső részeit bontogatták, egy történetíró sem említette, hogy a közönség soraiból bárki a „nyugalma megzavarásáról” panaszkodott volna. Akasztásból, keréketörésből még gyerekmatiné is volt. Szívesen és hűvösen végignézték a műsort, izgulni csak akkor kellett, ha arra kötöttek fogadást, akár a lóversenyen, hogy ki ér be elsőnek, az elítélt vagy a hóhér. Aki állóhelyet sem kapott, az *megbánhatta*. Ja, pillanat, akkor ő most *megbánta*, mea maxima culpa, vagy csak szánja-bánja, de nem *meg*? Ugye, hogy nem kell a meg? És akkor is a kelleténél eggyel több van belőle, amikor a jövőt *megtervezik*. Hogy minek? Hát mert a múltat nem lehet. Az úgy rossz, ahogy van. Ahogy volt. Amilyen lett, olyan volt... Mert ha az építő tervez egy házat, akkor az még nincs kész, ugye? Ha már *megtervezte*, csak akkor tudja, hova kerül a kapucsengő. A jövővel is ez a helyzet, ha készre van tervezve, akkor már elmúlt, nem? Mindjárt oda jutok, ahova Karinthy: „a jelen a jövő múltja, a múlt a jövő jelene...” (Művész úr, miért utazgat itt a koponyám körül?) Tehát, mielőtt még *összezavarom* a dolgokat, *belezavarodok* vagy *megzavarodok*, *elzavarom* ezt a sok igekötőt, *kizavarom* őket a fejemből, elegendem van belőlük, teljesen „*kikonyakoltak* a könyökömön!” (Frigyes, kérem! Hagyja ezt abba!) Na! Következésképpen, mindazonáltal (dül) azt a kifejezést fogom használni, vagyis azt akarom mondani, hogy... segítség! Ezt a mondatot nem tudom *lefejezni!* (Vagy *be?*)

Dr. András Enikő